

НАПРЯМКИ ПОЛІПШЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

*Ліконцева А. Є., студент
Науковий керівник: Задворна О. В., ст. викладач
Бердянський державний педагогічний університет*

Оборотні активи є найважливішим і невід'ємним елементом діяльності кожного господарюючого суб'єкта, забезпечуючи функції безперервності виробничо-господарської діяльності, підтримання ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості.

У сучасних умовах для більшості вітчизняних підприємств типовим наслідком кризових явищ їхнього економічного розвитку стала гостра нестача необхідного обсягу оборотних активів, що істотно позначається на ефективності їхнього господарювання. Разом із цим низька забезпеченість виробничих підприємств оборотними активами супроводжується низьким рівнем їх використання, тому актуальним питанням є пошук напрямків поліпшення використання оборотних коштів.

Питаннями використання оборотних коштів займалися такі вчені, як А. Амоша, І. Бланк, О. Білейченко, Є.Бойко.

Метою дослідження є виявлення напрямків поліпшення використання оборотних коштів в умовах нестабільної економічної ситуації для ефективного управління економічними суб'єктами.

Ефективне управління оборотними коштами підприємства передбачає формування оптимальної їх структури. Вивчення структури оборотних коштів має важливе значення для розробки напрямків поліпшення їх використання. Аналіз структури оборотних коштів дає змогу виявити резерви удосконалення виробництва, економії сировини і матеріальних ресурсів, прискорення обертання оборотного капіталу підприємства.

Прискорення оборотності оборотних коштів є першочерговою задачею підприємств у сучасних умовах і досягається різними шляхами.

На стадії створення виробничих запасів такими можуть бути [1, с. 97]:

- впровадження економічно обґрунтованих норм запасу;
- наближення постачальників сировини, напівфабрикатів, що комплектують вироби до споживачів;

- широке використання прямих тривалих зв'язків;
- розширення складської системи матеріально-технічного забезпечення, а також оптової торгівлі матеріалами й устаткуванням;
- комплексна механізація й автоматизація вантажно-розвантажувальних робіт на складах.

На стадії незавершеного виробництва:

- прискорення науково-технічного прогресу (упровадження прогресивної техніки і технології, особливо безвідхідної, роторних ліній, хімізація виробництва);
- розвиток стандартизації, уніфікації, типізації;
- удосконалювання форм організації промислового виробництва, застосування більш дешевих конструктивних матеріалів;
- удосконалювання системи економічного стимулювання ощадливого використання сировинних і паливно-енергетичних ресурсів;
- збільшення питомої ваги продукції, що користується підвищеним попитом [2, с. 115].

На стадії обігу:

- наближення споживачів продукції до її виготовлювачів;
- удосконалювання системи розрахунків;
- збільшення обсягу реалізованої продукції унаслідок виконання замовлень по прямих зв'язках, дострокового випуску продукції, виготовлення продукції з зекономлених матеріалів;
- ретельна і своєчасна добірка продукції, що відвантажується, по партіях, асортиментові, транзитній нормі [3, с. 85].

Економічне значення економії оборотних фондів, що виражається в наступному [4, с. 98]:

1) Зниження питомих витрат сировини, матеріалів, палива забезпечує виробництву укладеними договорами великі економічні вигоди. Воно, насамперед, дає можливість з даної кількості матеріальних ресурсів виробити більше готової продукції і виступає тому як одна із серйозних передумов збільшення масштабів виробництва.

2) Прагнення до економії матеріальних ресурсів спонукає до впровадження нової техніки й удосконалюванню технологічних процесів.

3) Економія в споживанні матеріальних ресурсів сприяє поліпшенню використання виробничих потужностей і підвищенню суспільної продуктивності праці.

4) Економія матеріальних ресурсів у величезній мірі сприяє зниженню собівартості промислової продукції. Істотно впливаючи на зниження собівартості продукції, економія матеріальних ресурсів надає позитивний вплив і на фінансовий стан підприємства.

Економічна ефективність поліпшення використання й економія оборотних фондів досить великі, оскільки вони впливають на всі сторони виробничої і господарської діяльності підприємств.

На кожному підприємстві є резерви економії матеріальних ресурсів. Під резервами варто розуміти виникаючі або виниклі, але ще не використані (повністю або частково) можливості поліпшення використання матеріальних ресурсів.

В залежності від характеру заходів основні напрямки реалізації резервів економії ресурсів у промисловості і на виробництві підрозділяються на виробничо-технічні й організаційно-економічні.

До виробничо-технічних напрямків відносяться заходи, зв'язані з якісною підготовкою сировини до його виробничого споживання, удосконалюванням конструкції машин, устаткування і виробів, застосуванням більш економічних видів сировини, палива, упровадженням нової техніки і прогресивної технології, що забезпечують максимально можливе зменшення технологічних відходів і втрат матеріальних ресурсів у процесі виробництва виробів з максимально можливим використанням вторинних матеріальних ресурсів.

До основних організаційно-економічних напрямків економії матеріальних ресурсів відносяться: комплекси заходів, зв'язаних з підвищенням наукового рівня нормування і планування матеріалоемності промислової продукції, розробкою і впровадженням технічно обґрунтованих норм і нормативів витрати матеріальних ресурсів; комплекси заходів, зв'язаних із установами прогресивних пропорцій, що полягають у прискореному розвитку виробництва нових, більш ефективних видів сировини і матеріалів [5, с. 265].

Отже, прискорення обороту оборотних коштів дозволяє вивільнити значні суми і таким чином збільшити обсяг виробництва без додаткових фінансових ресурсів, а засоби, що вивільнюються, використовувати відповідно до потреб підприємства. Економічне значення заощадження оборотних фондів, у сучасних умовах господарювання, є однією з важливих проблем кожного підприємства, одним із напрямків її вирішення є економія матеріальних ресурсів та пошук резервів їх кращого використання, що є дуже важливим для управління економікою в умовах нестабільності.

Література.

1. Ковальчук Н. О. Особливості управління оборотними активами на вітчизняних підприємствах / Н. О. Ковальчук // Золоті литаври. – 2011. – 483 с.
2. Маргасова В. Ефективне формування та використання оборотних коштів / В. Маргасова // Сіверянський літопис. – 2007. – 215 с.
3. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування і оцінка / О. С. Федонін, І. М. Репіна, О. І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2003. – 316 с.
4. Філіна Г. Фінансування оборотних активів підприємства. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / Г. Філіна. – К.: ЦУЛ, 2007. – 319 с.
5. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства / С. Ф. Покропивний. – К.: КНЕУ, 2000. – 528 с.

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Козіч О. М., студентка

*Науковий керівник: Юринець О. В., к.е.н., доцент
Національний університет "Львівська політехніка"*

На сьогоднішній день целюлозно-паперова промисловість України є однією з перспективних галузей промислового виробництва, що спрямована на забезпечення постійного та стабільного розвитку економіки країни.

Вітчизняна целюлозно-паперова промисловість сьогодні – це близько 100 підприємств, що здійснюють виробництво і переробку паперу й картону, а включаючи всіх посередників, наукові та спеціалізовані торгівельні організації, їх існує близько 300. Лідерами вітчизняної галузі є ПАТ "Київський КПК", ПАТ "Корюківська ФТП", ПАТ "Рубіжанський КТК", ПАТ "Жидачівський ЦПК" та ПАТ "Ізмаїльський ЦКК". Серед найбільш успішно працюючих підприємств варто відзначити ПАТ "Малинська ПФ Вайдманн", ТОВ "Донецьк Вторма", ВАТ "Кохавинська ПФ" [2].

Національний ринок картонно-паперової продукції на даний час оцінюється на рівні 1,5 млн. т споживання різних видів паперу, картону та виробів з них. Вказана потреба ринку забезпечується не лише українською продукцією в обсязі понад 0,6 млн. т, а також продукцією іноземного походження – 1,1 млн т на рік.